

**JAZYKOVÁ PRAVIDLA PRO STANDARDIZACI JMEN
NESÍDELNÍCH GEOGRAFICKÝCH OBJEKTŮ
Z ÚZEMÍ ČESKÉ REPUBLIKY**

Pravopis, vztah k nářečním a nespisovným podobám, psaní
nestandardizovaných jmen

Zpracovala: Názvoslovná komise Českého úřadu zeměměřického a katastrálního
Schválil: Ing. Karel Večeře, předseda
Dne 09.02.2015, čj. ČÚZK-18626/2014-22
Vydal: Český úřad zeměměřický a katastrální

ISBN 978-80-86918-79-2

OBSAH

1. ÚVOD	4
2. SPRÁVNOST POMÍSTNÍHO NÁZVOSLOVÍ	5
3. PROVÁDĚNÍ ZMĚN POMÍSTNÍCH JMEN	5
4. POSTUP ÚPRAVY A VYTVÁŘENÍ POMÍSTNÍHO NÁZVOSLOVÍ	6
5. ZPŮSOB PSANÍ NÁZVU STÁTU A NÁZVŮ JEHO ÚZEMNÍCH ČÁSTÍ, SPRÁVNÍCH JEDNOTEK, SÍDEL A STAVEB	10
6. TVORBA GEOGRAFICKÝCH JMEN	12
7. ZPŮSOB PSANÍ POMÍSTNÍCH JMEN	13
8. PRAVIDLA PRO URČOVÁNÍ RODU A ČÍSLA	14
9. PŘECHODNÁ A ZÁVĚREČNÁ USTANOVENÍ	15
SEZNAM SOUVISEJÍCÍCH PŘEDPISŮ	16
PŘÍLOHA Č. 1	17

1. Úvod

- 1.1. Standardizaci jmen nesídelních geografických objektů z území České republiky zabezpečuje Český úřad zeměměřický a katastrální (dále jen „Úřad“) v souladu s ustanovením § 3 odst. 1 písm. a) bod 4 a písm. g) zákona ČNR č. 359/1992 Sb., o zeměměřických a katastrálních orgánech, ve znění pozdějších předpisů.
- 1.2. Standardizace geografického názvosloví je zeměměřickou činností ve veřejném zájmu podle ustanovení § 4 odst. 1 písm. i) zákona č. 200/1994 Sb., o zeměměřictví a o změně a doplnění některých zákonů souvisejících s jeho zavedením, ve znění pozdějších předpisů.
- 1.3. Postup při standardizaci geografického názvosloví je stanoven v § 11 vyhlášky č. 31/1995 Sb., kterou se provádí zákon č. 200/1994 Sb., o zeměměřictví a o změně a doplnění některých zákonů souvisejících s jeho zavedením, ve znění pozdějších předpisů.
- 1.4. Zásady pro úpravu a užívání geografického názvosloví z území České republiky uvedené v těchto Jazykových pravidlech pro standardizaci jmen nesídelních geografických objektů z území České republiky (dále jen „Jazyková pravidla“) zpracovala Názvoslovná komise Českého úřadu zeměměřického a katastrálního (dále jen „NK“) v souladu s Čl. 3 odst. 2 písm. a) Statutu Názvoslovné komise Českého úřadu zeměměřického a katastrálního ze dne 25. března 1997, čj. 1319/1997-22.
- 1.5. Na vedení geografického názvosloví se vztahuje výjimka v Pravidlech českého pravopisu.¹⁾ (dále jen „Pravidla ČP“) podrobněji popsaná v kapitole 7.

2. Správnost pomístního názvosloví

- 2.1. Standardizace názvosloví musí řešit dvě související části:
  - a) jazykovou (tvorba jmen, úprava, příp. výběr),
  - b) technickou (otázka evidence, vedení v systémech a ukládání v databázích, publikace, vyhledávání).
- 2.2. V těchto Jazykových pravidlech je řešena pouze část pravopisná a jazyková.
- 2.3. Správností pomístního názvosloví se rozumí vhodná volba pomístních jmen, případně výběr z několika jmen téhož geografického objektu, přiléhavost k pojmenovanému objektu a vhodná jazyková podoba jména, odpovídající platným pravidlům jazyka.
- 2.4. Při zjišťování jmen geografických objektů je třeba přihlížet k tomu, aby byla zapisována ve znění skutečně užívaném, pokud to neodporuje dále uvedeným zásadám (zejména kapitola 4 těchto Jazykových pravidel). Zásadu, aby byla zapisována jen ta pomístní jména, která jsou v místě užívána, je možné důsledně uplatnit jen tehdy, je-li migrace obyvatelstva minimální.
- 2.5. Standardizovaná jména se uvádí vždy v plném znění, bez zkratk.
- 2.6. Standardizovaná jména mohou být jednoslovná nebo víceslovná.
- 2.7. Standardizace se provádí v jazyce užívaném na území státu, který standardizaci provádí, tedy v češtině.
- 2.8. Doporučuje se všestranné užívání standardizovaných jmen na národní úrovni v informačních systémech, na mapách, v publikacích apod.
- 2.9. Standardizovaná jména jsou publikována na Geoportálu ČÚZK a mohou být dále šířena.

3. Provádění změn pomístních jmen

- 3.1. Pomístní jména již zjištěná a schválená (standardizovaná) lze měnit pouze na základě doloženého odůvodnění a podle zásad uvedených v těchto Jazykových pravidlech. Úprava pomístních jmen se musí omezit na nejmenší možnou míru. Vžitě pomístní jméno se nesmí bez vážného důvodu měnit nebo rušit.
- 3.2. Jestliže byly při přejímání pomístních jmen do obsahu mapy nebo při jiné formě jejich využití zjištěny nesrovnalosti vyplývající z omylu nebo z dodatečné změny jména, je třeba provést nové šetření.
- 3.3. Zjištěné rozpory mezi schválenými (standardizovanými) pomístními jmény a zněním jmen užívaných různými orgány a organizacemi pro tentýž objekt řeší Úřad na návrh NK. U některých objektů (např. vodní toky, vodní plochy) řeší shodu pojmenování Sekretariát NK (dále jen „SNK“) se správcem objektu nebo podle pravidel dohodnutých s příslušným orgánem státní správy.
- 3.4. Při úpravě jmen přejímaných ze starších mapových pramenů se postupuje takto:
  - 3.4.1. Zjištěné staré jméno se použije, pokud to neodporuje ustanovením těchto Jazykových pravidel.
  - 3.4.2. Nové české jméno se vytvoří:
    - a) bez ohledu na znění staršího jména, zpravidla podle typu a charakteru pojmenovávaného objektu, při tom se preferují jednoslovné nebo dvouslovné jména, např. *Hůrka*, *Dolní rybník*, vytvořená podle zásad spisovného jazyka;

jazyková stránka se řídí pravidly uvedenými v dalších bodech,

b) s ohledem na znění staršího jména, např. *Švarcenberský kanál*, nyní *Schwarzenberský kanál*.

4. Postup úpravy a vytváření pomístního názvosloví

4.1. Konečné rozhodnutí o věcné a jazykové správnosti každého jednotlivého jména je možno učinit až po posouzení celé řady skutečností, podrobně objasněných v následujících bodech.

4.2. Pro zaručení věcné správnosti vztahu mezi pojmenovaným objektem a jeho jménem musí být výběr jmen uvedených v mapovém díle založen na znalosti soustavy pomístních jmen jako celku a vztahů mezi nimi (tak, aby byla zajištěna základní orientační funkce pomístních jmen).

4.2.1. Mapové dílo musí obsahovat podstatnou část souboru pomístních jmen v místní pojmenovací soustavě (soustava zařazující pojmenované objekty do nejrůznějších souvislostí sociálních, prostorových náboženských, národnostních, kulturních a historických) skutečně existujících, a to k datu vzniku mapového díla. Podle měřítka a obsahu mapového díla se rozhoduje o výběru pomístních jmen s přihlédnutím k velikosti pojmenovaných objektů, jejich poloze apod. Pro zachování přirozené hierarchizace objektů dané lokality smí jedno jméno zastřešovat několik objektů samostatně pojmenovaných, např. pozemková trať *Díly* se skládá z částí *Malé Díly* a *Zadní Díly*, soustava rybníků *Novoveské rybníky* se skládá z rybníků *Horní rybník* a *Velký rybník*, vrchovina *Brdy* má části *Hřebeny* a *Příbramská pahorkatina*, *Hřebeny* se dělí na *Studenskou vrchovinu* a *Kopaninskou vrchovinu*.

Pozn.: Druh objektu a jeho polohu je třeba vždy dobře vyšetřit. Je třeba zjistit, zda se jméno týká celého objektu nebo jeho části, zda se jméno vztahuje k pozemku, terénnímu tvaru či vodstvu a přesně vymezit polohu objektu, jehož se jméno týká.

4.2.2. Všechna obnovovaná mapová díla vydávaná Úřadem musí být obnovována a revidována i po stránce názvoslovné, v mezidobích mezi jejich obnovou udržuje aktuálnost názvosloví pracoviště SNK podle dostupných, zejména internetových zdrojů.

4.2.3. Pomístní jména jsou v lokálním mluveném úzu vázána na místní nářečí. Pokud však jsou písemně zachycena na mapě, v soupisech apod., stávají se pojmenovací kategorií celonárodního jazyka (spisovné češtiny), což znamená, že musí být uváděna pokud možno ve spisovné podobě. Většinu pomístních jmen je třeba pro mapové účely do spisovné formy teprve převádět. K převedení nářečních tvarů do spisovné podoby může ovšem dojít jen za dále uvedených podmínek. Vždy však jsou ve spisovné nebo úřední podobě uváděna vlastní jména osobní i místní, např. *K Budějovicům*, *K Budějovicím* namísto *K Budějčům* nebo *K Budějicům*.

4.2.4. Nepřípustné jsou takové úpravy jména, které by ho úplně odváděly od podoby místním obyvatelstvem skutečně užívané, tzn. takové, které by znemožňovaly dorozumění a bezpečnou orientaci. Ponechávají se hláskoslovné dialektismy vyskytující se v již standardizovaných a tradičně užívaných pomístních jménech, např. *Vejpřahy*, *Oudolí*, *Chlomek*. Ponechávají se slovtvorné dialektismy, které nemají ekvivalent ve spisovné češtině, např. *Hlavizna*, *Novizna*. Dále se např. ponechává přípona -ák (*Písák*, *Šeberák*) a její lexikalizovaná varianta -ok (*Chalupňoky*), a to v případě, má-li funkci vytvořit ze sousloví jedno slovo a nejsou-li výsledná pomístní jména hanlivá.

4.2.5. Ponechávají se slovníkové dialektismy (včetně lexikalizovaných hláskových variant, např. *Lyngy* nebo *Luhy*), které mnohdy ani nemají spisovný ekvivalent. Jde

především o archaismy a územně omezené regionalismy, např. ponechává se *Zadní úvar* (neupravuje se na *Zadní mokřiny*), *Kýčera*, *Grůň (Gruň)*, *Makyta* (změna by mohla setřít krajinný svéráz).

- 4.2.6. Odstraňují se dialektismy hláskové a tvaroslovné, a to jak ty, jejichž souvislost s podobou spisovnou je běžnému mluvčímu zcela samozřejmá a jasná, tak i ty, které ztěžují zrakové nebo sluchové vnímání jmen a znesnadňují tak porozumění základnímu slovu. Také samohlásková délka (kvantita) se důsledně řídí Pravidly ČP např. *Sétí* → *Sítí*, *Békuvňa* → *Býkovna*, *Kopajna* → *Kopanina*, *Na příjce* → *Na příčce*, *V postéch* → *V pustých*, *V dóbjó* → *V doubí*, *Chmelnica* → *Chmelnice*, *Za humnama* → *Za humny*, *Na vobícce* → *Na obícce*, *V jezerách* → *V jezerech*, *Hřišťata* → *Hřiště*.
- 4.2.7. U jmen vlastních, která se stávají součástí pomístních jmen, je třeba vycházet z jejich spisovné nebo úřední podoby, např. *K Braníku* (nikoli *K Bráníku*), *U Rabí* (nikoli *U Rábí*). U pomístních jmen, jež jsou odvozena od jmen místních, je nutno zachovávat přesné znění místního jména, jak je určeno příslušnými zákony a vyhláškami, např. *Hazlovský potok* podle místního jména *Hazlov* (nikoliv *Házlovský potok* podle místní nářeční podoby), *Semtinská lípa* (místní část se jmenuje *Semtiny*), *Králický Sněžník* (město se jmenuje *Králíky*).
- 4.2.8. Tam, kde Pravidla ČP uvádějí dubletní podobu, mimo jiné se -s- i -z-, nebo rozdílnou délku samohlásek, se použije pravopis, který používá navrhovatel, např. *U gymnázia / U gymnasia*, *Na lžících / Na lžících*, *Magdalena / Magdaléna*, *akvapark / aquapark*, *luterský / luteránský*.
- 4.3. Psaní spojovníku
  - 4.3.1. U podstatných jmen se píše mezi jednotlivými slovy zdvojených jmen spojovník bez mezer,²⁾ např. *Frydek-Místek*.
  - 4.3.2. V přídavných jménech složených, mezi jejichž členy je vztah vzájemnosti nebo vztah prostě slučovací, píše se rovněž spojovník, např. *Dyjsko-svratecký úval* (tj. úval na území mezi *Dyjí* a *Svratkou*).
  - 4.3.3. Spojovník se nepíše:
    - a) ve složeninách, kde druhý člen je určován prvním, např. *Českobudějovická pánev* (od *České Budějovice*),
    - b) ve složeninách, kde obě složky – přes svůj slučovací vztah – vytvářejí těsnou významovou jednotku a jejich pravopis je také ovlivněn tradicí, např. *Českomoravská vrchovina* (odvozeno od území částečně v *Čechách* a na *Moravě*).³⁾
- 4.4. Zkratky pro druhová (obecná) jména na mapě nebo v mapových službách jsou uvedeny v Seznamu zkratk, který je součástí těchto Jazykových pravidel (příloha č. 1).
- 4.5. Lexikální stránka pomístních jmen
  - 4.5.1. Jména patří do různých jazykových a časových vrstev (místo – čas – jazyk). Je třeba lexikálně odlišovat stará česká jména od jmen vzniklých v současnosti.
  - 4.5.2. U jmen, která jsou známa jen v části území, zaznamená se do dokumentace též stručné vysvětlení jejich významu, původu, např. *Šachovice*, les – odvozeno od *šacha*, *šach* = borová šiška.
  - 4.5.3. Přenášení jmen z jedné oblasti naší země do druhé (pouze v rámci jednoho národního jazyka) je přípustné s vyloučením případů jazykově nevyhovujících (např. dialektismů z jiných nářečních oblastí) a archaismů. Je to jev, s nímž se lze setkat při migraci obyvatelstva. I v tomto případě se připojí stručné zdůvodnění, např. *Na*

pivnicích (údolí u Pacova).

- 4.5.4. Velká část pomístních jmen jsou jména předložková, např. *Pod Dubovicí, Na Kamenici, Pod lesem, Za vsí*. Častý je i rozlišující přívlastek neshodný v předložkovém tvaru, např. *Staré zámky nad Punkvou*. U jmen vodních toků se předložkové tvary jmen vylučují.
- 4.5.5. Úpravy předložek se týkají především neslabičných, které se v řadě případů z důvodu usnadnění výslovnosti mění na slabičné, např. *V zdi* → *Ve zdi, K vsi* → *Ke vsi; dále též Od dvora* → *Ode dvora, Pod dvorem* → *Pode dvorem*.
- 4.5.6. Součástí pomístních jmen bývají často přídavná jména odvozená ze jmen geografických (včetně místních). Jejich tvoření může být v některých případech obtížné a nepravidelné; řídí se zásadami stanovenými jazykovědci,^{4),5)} např. *Plasy* – *Plaský* (nikoli *Plasský*), *Kažez* – *Kažezský* (nikoli *Kařízský*), *Kařízek* – *Kařízecký* (nikoli *Kařízský*), *Cerekev* – *Cerekevský* (nikoli *Cerekvický*), *Pěna* – *Pěnský* (nikoli *Pěněnský*), *Lhota* – *Lhotský*, *Lhotka* – *Lhotecký*, *Mnichovo Hradiště* – *Mnichovohradištský*, ale *Karlovy Vary* – *Karlovarský*, řídce *Varský*, *Ústí nad Orlicí* – *Orlickoústecký*, řídce *Ústecký*.

Pozn.: V okolí lokalit pojmenovaných víceslovným jménem (*Český Brod*) se často vyskytují pomístní jména obsahující přídavné jméno odvozené jen z části příslušného místního jména, např. *Brodská cesta*; tyto podoby se ponechávají.

- 4.5.7. Nářeční podoby přídavných jmen vzniklé ze zkráceného nebo rozšířeného základu místního jména se neužívají, např. *Vsetínské Beskydy* (ne *Vsatské / Vsacké Beskydy*), *Žamberské lesy* (ne *Žamberecké lesy*) apod.
- 4.5.8. Pomístní jména, jejichž význam nelze v místě šetření zjistit, se ponechají v takové slovní podobě, v jaké jsou místními obyvateli skutečně užívána, a předloží se NK k dalšímu prostudování a jejím prostřednictvím Úřadu k rozhodnutí. V pomístních jménech žijí mnohdy slova, která dnes v češtině neexistují a jejichž smysl je srozumitelný jen odborníkům, např. *brť, slap, snoha, moutit, vetla, vráž* aj. Vedle toho se vyskytují i případy, kdy jméno bylo zkomoleno do té míry, že jeho původní znění a význam lze zjistit jen z historických pramenů nebo jazykovědným rozbořením, např. *Úlehle* → *Oulehle* → *Oulehl* → *Ouleh* → dnes *Ouhel*.
- 4.6. Úprava formálně nebo obsahově nevhodných pomístních jmen
- 4.6.1. Upravují nebo odstraňují se pomístní jména hanlivá a vulgární, např. *U Židovského hřbitova* místo *U Žid'áku*, *Đáblův zadek* místo *Đáblova prdel*.
- Pozn.: Do této kategorie se nezahrnují přezdívky a ironická přirovnání, pokud nevadí nynějším usedlíkům, např. *Cikánský rybník, Sahara* (pro neúrodnou půdu).
- 4.6.2. Pomístní jména nečeského původu se zapisují podle zásad českého pravopisu. Jsou-li však v takovýchto pomístních jménech obsažena osobní jména psaná jinak a od nich odvozená přídavná jména přívlastňovací, zachová se jejich pravopis, např. *Richterovy louky, Schneidrův kopec, Za Hüttnerem*, ale *Hytnerák* (jméno kopce – viz též odst. 4.6.4).
- 4.6.3. Beze změny se ponechávají původně cizojazyčná pomístní jména, která přešla do našich nářečí a v počeštěné podobě v nich zdomácněla, např. *Vrata* (z něm. Warte „stráž“), *Pančula* (z něm. Baumschule „lesní školka“), *Kaňk* (z něm. Gang „rudná žíla“), *Pranty* nebo *Branty* (z něm. Brand „vypálené místo“), *Tále* (z něm. Teil „díl“), *Vostřejž* (z něm. Wassersteig).
- 4.6.4. Pomístní jména odvozená od jmen žijících osob se v zásadě nestandardizují. Jejich eventuální zavedení je však třeba posuzovat individuálně, např. *Novákovo jitro, Zemanův kout, Kalousův potok, Otovský potok (Schwarzenberský kanál), U Kalouska* – déle než 60 let užívaná a evidovaná jména.

- 4.6.5. Jména poetická, citově zbarvená, bizarní a komická se posuzují individuálně, např. *Zmrzlíkovec, Buchtův kopeček, Bouřný, Ďurďočka*.
- 4.7. Jména jednotlivých hor (vrcholů) se podle možnosti užívají v jednotném čísle. Pokud jméno nadřazené jednotky (např. pohoří) je uváděno v množném čísle, z důvodu srozumitelnosti je možné upravit totožné jméno podřazené jednotky (např. vrcholu) do jednotného čísla, např. *Beskyd* (vrch) v pohoří *Beskydy*, *Krkonoš* (hřbet) v pohoří *Krkonoše*, *Na Homolích* (vícenásobný vrchol).
- 4.8. Druhové označení geografických objektů (obecné jméno, apelativum) jako řeka, potok, jezero, hora, kopec, sedlo, průsmyk, zámek apod. se píše jen tam, kde je to nezbytně nutné. Vynechává se u zpodstatněných přídavných jmen a všude tam, kde není součástí pomístního jména, např. *Velký rybník* (ale *Babylon*, ne rybník *Babylon*), *Tupý, Ostrá, Vysoká, Kočka, Sovice*.
- 4.9. U vodních toků se uvádí hlavní jméno (obvykle stanovené podle dolního toku) po celé jeho délce. Jména vodohospodářsky významných vodních toků jsou stanovena vyhláškou⁶⁾ a uvádějí se vždy pod jménem uvedeným v Seznamu významných vodních toků (příloha č. 1 vyhlášky⁶⁾). U delších a významnějších vodních toků (které nejsou vedeny ve vyhlášce) probíhá změna jména na základě dohody s Ministerstvem zemědělství. Sjednocení nebo změna jména vodního toku by měla proběhnout na základě dohody obcí na celém úseku pojmenovávaného toku. Pokud k dohodě nedojde, pak dílčí jména, tj. vlastní jména jednotlivých úseků téhož vodního toku, se uvádějí v závorce, např. *Stuha (Zlatotok), Bystrá (Strážnice), Punkva (Luha)*.
- 4.10. V tematických a přehledových mapách středních a malých měřítek se zpravidla uvádí pouze jméno hlavního toku. O určení zdrojného (pramenného) úseku vodního toku rozhodují často orografické poměry, tj. pokračování údolní brázdy navazující směrově na údolní brázdu dalšího vodního toku.
- 4.11. Tam, kde orografické poměry nedávají možnost jednoznačného určení, lze postupovat dvojím způsobem.
- 4.11.1. Za hlavní tok je třeba považovat ten, který má největší průtok. Chybí-li údaje o průtoku, volí se za hlavní tok ten, který je delší nebo má větší povodí, např. *Teplá Vltava* s povodím 348 km² a průtokem u ústí 5 m³/s je pramenným tokem a *Studená Vltava* s povodím 131 km² s průtokem 2 m³/s je jejím přítokem.
- 4.11.2. Je-li hlavní tok tvořen soutokem dvou nebo několika toků stejného řádu o přibližně stejných parametrech, ponechávají se jejich jména a oba, případně všechny toky, se považují za samostatné. Teprve od jejich soutoku se označí tok jménem, které nese na svém dalším úseku, např. soutokem *Vydry* a *Křemelné* vzniká *Otava*, soutokem *Vsetínské Bečvy* a *Rožnovské Bečvy* vzniká *Bečva*. Po soutoku *Vltavy* a *Labe* se však z historických důvodů pokračující tok jmenuje *Labe*.
- 4.12. U toků protékajících vodní plochou (např. rybníkem) mohou mít úseky nad vodní plochou a pod ní odlišná jména.
- 4.13. Někdy se vyskytne i více jmen pro tentýž geografický objekt, přičemž každé z nich má své oprávnění. V tomto případě se stanoví jedno z těchto jmen za hlavní a směrodatné. Ve výjimečných případech (nejčastěji u vodních toků) se užije závorkový tvar (dubleta), např. *Krčín (Žabov)*, *Podhradský rybník (Židovský rybník)*, *Nová cesta (Panelka)*, *Vilémov (Hamry)*, *Domažlický hrad (Chodský hrad)*, *Bártovky (Luka)*, *Beskydský hřeben (Zadné vrchy)*.
- 4.13.1. Existuje-li v sousedních obcích dvojí pojmenování geografického objektu (např. pozemku ležícího při katastrálních hranicích), dává se přednost jménu známějšímu, častěji užívanému či vztahujícímu se k větší rozloze.
- 4.13.2. Stejná pomístní jména téhož typu objektu opakující se v jednom katastrálním území

nelze ponechat pro možnost záměny; je nutno je odstranit nebo odlišit novým pojmenováním nebo přidáním přídomku. Stejná pomístní jména označující týž objekt se spojují bez ohledu na správní hranice.

- 4.14. Úprava jmen krasových forem se řídí těmito zásadami:
- Jména povrchových krasových forem se stanoví podle geografické situace, hydrologických či geomorfologických poměrů apod., např. *Výpustek, Krápníková jeskyně, Chýnovská jeskyně*.
  - Jména jeskynních systémů nebo jednotlivých jeskyní nově objevených nebo dosud nepojmenovaných se stanoví především podle geografické situace, např. *Bozkovské dolomitové jeskyně, jeskyně Na Bacíně*.
  - Vzhledem k výjimečnosti jmen krasových útvarů mohou být jejich jména odvozena od významných událostí, případně použita jména po význačných osobnostech (zesnulých), např. *Amatérská jeskyně, Aksamitová brána, Chlupáčova sluj, Barrandova jeskyně*.
- 4.15. Názvy vodních děl:
- Názvy vodních nádrží jsou stanoveny s přihlédnutím k platným právním předpisům⁷⁾ interním seznamem Zeměměřického úřadu čj. 762/99-1342.
  - Názvy přehrad a hrází, jezů, plavebních komor a dalších vodních děl jsou stanoveny příslušnými správci.
- 4.16. Druh objektu a jeho polohu je třeba vždy dobře vyšetřit. Je třeba zjistit, zda se jméno týká celého objektu nebo jeho části, zda se jméno vztahuje k pozemku, terénnímu tvaru či vodstvu a přesně vymežit polohu objektu, jehož se jméno týká. U povrchových tvarů, jejichž obvod nelze vymežit, je třeba jméno umístit tak, aby vznikla představa popisovaného geografického objektu.

5. Způsob psaní názvu státu a názvů jeho územních částí, správních jednotek, sídel a staveb

- 5.1. Dále uvedené názvy nejsou v pravomoci Úřadu, jsou přebírány od správců datových sad:
- název státu,
  - názvy regionů soudržnosti, krajů a okresů,
  - názvy obcí,
  - názvy částí obcí,
  - názvy místních částí obcí a osad,
  - názvy základních sídelních jednotek a územně technických jednotek,
  - názvy ulic a ostatních veřejných prostranství,
  - názvy komunikačních objektů (hodonyma),
  - názvy veřejných staveb.
- 5.2. Název českého státu a názvy územních správních jednotek (choronyma administrativní) jsou stanoveny právními předpisy.^{8), 9)}
- Na mapách zobrazujících území České republiky se doporučuje použít pro označení našeho státního území název *Česko*, stejně tak jako tomu je u názvů *Slovensko, Polsko, Německo, Rakousko* aj. při jejich užití na mapách.
- 5.3. Česká republika se dělí na regiony soudržnosti, kraje, okresy a obce.⁹⁾

5.3.1. Názvy regionů soudržnosti, krajů a okresů jsou určeny zákonem.¹⁰⁾ Případné změny týkající se regionů soudržnosti, krajského a okresního zřízení jsou zveřejňovány ve Sbírce zákonů a příslušných vyhláškách.

5.3.2. U názvů krajů České republiky¹¹⁾ se přídavné jméno píše vždy s velkým začátečním písmenem a skloňuje se, např. ve *Středočeském kraji*, v kraji *Středočeském*, ale v *Kraji Vysočina* píšeme s velkým K.

Pozn.: Výjimku tvoří také *Hlavní město Praha*.

5.3.3. Název okresu je totožný s názvem města, ve kterém bylo jeho sídlo (v několika případech je název blíže specifikován: *Praha-východ*, *Praha-západ*, *Brno-město*, *Brno-venkov*, *Plzeň-město*, *Plzeň-sever*, *Plzeň-jih*, *Ostrava-město*).¹²⁾ Píše se v prvním pádě a neskloňuje se, např. v okrese *Kolín*.

Pozn.: Výjimku tvoří členění hlavního města Prahy¹³⁾, kde 22 správních obvodů odpovídá okresům a 57 městských částí obcím.

5.4. Každá obec má svůj název. Název obce se zpravidla skloňuje, ale ve spojení s typem obce (obec, městys, město) zůstává obvykle neskloňný, např. „ve *Voleticích*“, „u *Hluboké nad Vltavou*“, ale „ve městě *Hluboká nad Vltavou*“. Ke změně názvu obce dává souhlas Ministerstvo vnitra na návrh obce.¹⁴⁾

Názvy obcí a částí obcí jsou určovány v souladu se zákonem.¹⁴⁾ Jsou uvedeny ve Statistickém lexikonu obcí ČR a v Registru územní identifikace, adres a nemovitostí (dále jen „RÚIAN“) a jeho součástech, kterými jsou jeho samostatný agendový Informační systém územní identifikace (ISÚI) a Informační systém katastru nemovitostí (ISKN).¹⁵⁾

Pozn.: Názvy obcí, jejich částí, ulic a jiných veřejných prostranství se uvádějí vždy v českém jazyce. V obci obývané příslušníky národnostních menšin se název obce, jejich částí, ulic a jiných veřejných prostranství a označení budov státních orgánů a územních samosprávných celků uvádějí též v jazyce národnostní menšiny, jestliže se podle posledního sčítání lidu hlásilo k této národnosti alespoň 10 % občanů obce, pokud o to požádají zástupci příslušné národnostní menšiny prostřednictvím výboru pro národnostní menšiny a pokud ten svým usnesením návrh doporučí.¹⁴⁾

5.5. Názvy místních částí obcí (osad, samot, rekreační zástavby, odloučené zástavby mimo intravilán nebo vymežitelné zástavby v intravilánu) nejsou součástí územního správního členění. Jejich názvy jsou obsaženy především v základních mapách České republiky. Píší se vždy s velkým začátečním písmenem. O těchto názvech rozhoduje příslušná obec.¹⁴⁾

5.6. Základní sídelní jednotky (ZSJ) jako jeden z druhů prostorové identifikace informací o území byly určeny zákonem¹⁶⁾ a jsou vedeny v číselníku Českého úřadu statistického a poskytovány prostřednictvím RÚIAN.

5.7. Územně technické jednotky^{16), 17)} (dále jen „ÚTJ“) jsou tvořeny katastrálními územími nebo jejich částmi. Názvy všech ÚTJ jsou zveřejněny v číselníku Českého úřadu statistického úřadu.

5.8. Názvy ulic a ostatních veřejných prostranství (náměstí, nábřeží, mostů a sadů) jsou určovány dle vyhlášky příslušné obce (města, městysu) a vedeny v RÚIAN.

5.9. Vlastní jména komunikačních objektů (hodonyma), tj. názvy dálnic, silnic, cest, stezek, pěšin, tunelů, brodů, mostů, lávek, přívozů, železnic a lanovek, jsou stanovena jejich správci a provozovateli, např. *Březinova stezka*, *Mariánský most*, *Negrelliho viadukt*, *Kolínská řepařská drážka*, *Branovský přívoz*.

5.9.1. Při pojmenovávání železničních stanic a zastávek je platné znění užitě dopravcem, správcem dopravní cesty nebo Drážním úřadem.

- 5.9.2. U vodních dopravních cest jsou splavné úseky a názvy veřejných přístavů stanoveny vyhláškou,¹⁸⁾ názvy přístavišť jsou stanoveny dopravcem.
- 5.9.3. Názvy letišť a heliportů jsou stanoveny Úřadem pro civilní letectví¹⁹⁾ (dále jen „ÚCL“). Výčet všech letišť včetně názvů zveřejňuje ÚCL na internetových stránkách.¹⁹⁾
- 5.10. Názvy veřejných staveb
- 5.10.1. Názvy staveb (domů, paláců, letohrádků, usedlostí, mlýnů, kulturních zařízení, muzeí, galerií, budov státních orgánů, budov územních samosprávných celků apod.) určují příslušné úřady nebo majitelé.
- 5.10.2. Psaní bezpředložkových názvů veřejných staveb se řídí platnými Pravidly ČP, např. *Štorkánův dům, Červený mlýn, Prašná brána, Valdštejnský palác, sady Bedřicha Smetany, Slovanský dům, Dům umělců, Muzeum Karla Zemana, Vojenské historické muzeum, Zimní stadion Ivana Hlinky* (ale obecně zimní stadion), *Pavilon Anthropos, vila Tugendhat*.
- 5.10.3. U předložkových názvů se využívá výjimky stanovené Pravidly ČP pro texty zvláštního charakteru a velká či malá písmena po předložce se píší v závislosti na tom, je-li základem názvu jméno obecné (proprium), či jméno vlastní (apelativum), např. *U zlatého anděla, U Nováků*.
- 5.10.4. Názvy kulturních středisek, muzeí, galerií apod. jsou považovány jako celek za jména vlastní a píší se s velkým začátečním písmenem, např. *Slovanský dům, Dům umělců, Muzeum Bedřicha Smetany, Vojenské technické muzeum, Galerie Václava Špály, Klub za starou Prahu, Divadlo Petra Bezruče*.
- 5.11. Standardizované názvy katastrálních území schvaluje Úřad.²⁰⁾ Většina názvů je shodná s názvy obcí nebo částí obcí, případně byly doplněny o rozlišovací přídomky zajišťující jednoznačnost názvu katastrálního území v rámci České republiky, např. *Lhotka u Zlína, Lhotka u Mělníka, Kostelec u Zlína, Kostelec nad Černými lesy, Drozdov v Čechách, Drozdov*.

6. Tvorba geografických jmen

- 6.1. Rozeznávají se geografická jména
- obecná (druhová),
  - vlastní.
- 6.1.1. Obecná (druhová) jména (les, potok, hora, kaple, nábřeží atd.) označují buď celý druh, nebo jedince svého druhu. Jejich účelem je zjednodušit pojmenovávání geografických objektů. Do map se zapisují většinou tehdy, jsou-li součástí jména, a pak se píší (až na dále uvedené výjimky) s malým začátečním písmenem, např. *most Závodu míru, vodopády Bílého Labe*.
- 6.1.2. Vlastní jména (*Sněžka, Křivoklát* aj.) jsou jména geografických objektů. Píší se s velkým začátečním písmenem.
- 6.2. U geografických jmen dochází k přechodu jmen obecných ke jménům vlastním, např. vinice je pozemek, kde se pěstuje víno, ale *Vinice* je jméno pole (víno se zde již dávno nepěstuje), brod na řece, ale obec s názvem *Brod*.
- 6.3. V některých případech se nepíše jméno celé (např. místo *Horní rybník* uvádí se pouze *Horní*, místo *Pod zadními poli* se uvádí pouze *Pod zadními*, tedy tak, jak je jméno v místě užíváno. V mnoha případech již není možné doložit, jak vlastně takové jméno vzniklo a zda je správně *Borový* nebo *Boroví*, rozhodující je zde vyjádření orgánu státní správy nebo orgánu územní samosprávy.

7. Způsob psaní pomístních jmen

- 7.1. Pro standardizaci pomístních jmen má zásadní důležitost určení způsobu psaní (pravopis) jmen, přičemž základní problémy s tím spojené, včetně nutné tolerance, řeší Pravidla ČP.
- 7.2. Na standardizaci pomístních jmen se vztahuje výjimka v Pravidlech ČP pro texty úzce odborné, za něž považujeme texty vzniklé v procesu standardizace. V písmu lze vyjádřit původ pojmenování, pokud je jeho součástí bližší určení, úpravou písmena po předložce. V souladu s touto výjimkou se píše po předložce malé písmeno v takovém případě, je-li základem pojmenování jméno obecné (*U drůbežárny, Na slupi* – podle slup, zařízení na chytání ryb). Velké písmeno se píše pouze tehdy, je-li následující slovo jménem vlastním (*Pod Královkou* – podle usedlosti jménem *Královka*); srov. Pravidla ČP, s. 42. Podrobněji v odst. 7.8.
- 7.3. Pomístní jména jednoslovná se píší s velkým počátečním písmenem.
- 7.4. Počáteční písmeno víceslovného pomístního jména, stojí-li na začátku souslovného pojmenování obecné jméno druhové, se píše malé. Velké počáteční písmeno se píše až ve slově, které má v souladu s Pravidly ČP rozlišující bližší určení, např. *sluj Českých bratří, vodopády Bílého Labe, vodní nádrž Labská*. U ostatních víceslovných pomístních jmen zásadně platí, že velké počáteční písmeno se píše vždy v prvním slově, např. *Studený potok, Horní mlýnský rybník, Kozí hřbety, Staré panské pole, Černá blata, U vápenky, Pod lesem, U bohuslavické cesty*.
- 7.5. Při standardizaci pomístních jmen se rovněž píše velké počáteční písmeno v každém vlastním jménu (propriu) obsaženém ve víceslovném pomístním jménu. Pokud jsou jejich součástí jiná vlastní jména (obchodní jména, osobní jména, jiná geografická jména aj.), zůstává pravopis těchto jmen nezměněn, např. *U Mittalu, SKYMASTER, Louka za Neumannem, U Nováka, Na Širokého, U Dlouhých, Teplá Vltava, Velký Tisý, Malá Haná, Díly u Lhotky, Tály za Tišnovem, Na Bílé hoře, K Nové Vsi, Za Brněnkou, Louky ve Vrbinách* (pokud *Vrbiny* jsou pomístním jménem či místním názvem). Toto pravidlo platí také u jmen *Velký Lhotský rybník, Malý Lhotský rybník, Přední Malý díl, Zadní Malý díl*, pokud jednotlivé objekty vznikly dělením plošně většího objektu, v těchto případech Lhotského rybníka, Malého dílu.
- 7.6. V případech, kdy nelze doložit původ ve vlastním jménu části víceslovného pomístního jména, velké počáteční písmeno se píše jen na začátku sousloví, např. *Na kovářově* – pouze je-li doloženo, že pomístní jméno vzniklo z osobního jména *Kovář* nebo z místního názvu *Kovářov*, píšeme *Na Kovářově*; *Velký mrákotínský rybník, Malý mrákotínský rybník* – jde-li o různé objekty bez souvislosti a pomístní jméno *Mrákotínský rybník* není doloženo.
- 7.7. Pravidla uvedená v odst. 7.3 až 7.5 se vztahují na víceslovná pomístní jména bez ohledu na počet slov ve jménech, např. *Záhumenice ze severní strany, Na dolních loukách pod dědinou, V dílech u Cihlářova křížku, Na nivách u rosecké seče, Za vodou na lhotské straně*. Vztahují se rovněž na víceslovná pomístní jména, ve kterých se vyskytují slova s dnes již nejasným významem nebo cizího původu, např. *Na zadním úvaru, Frantova lícha, Pod perkem, Dolní pranty*.
- 7.8. Pokud existují jmenné varianty typu *Na Chlumu / Za Chlumem*, jde pravděpodobně o pojmenování pozemků nacházejících se na objektu jménem *Chlum*. V tomto případě se píše *Na Chlumu* (jméno objektu se stává součástí předložkového jména). V případě, že není doložena bezpředložková varianta a podstatné jméno v předložkovém jméně lze chápat jako obecné jméno, píše se výraz po předložce s malým písmenem, např. *Na chlumu*. Jinak platí pravidlo již uvedené v odst. 7.2.
- 7.9. Pokud se v pomístních jménech vyskytují číslovky, obvykle se rozepisují, např. *V třetích dolech, Třetí alej, Druhý a třetí díl*). Mezi výjimky patří např. *Důlní pramen*

č. 1, Jáma 320 (pozemková trať), most 17. listopadu, Tichá 14 (rybník), Vyhlídka Karla IV., Oleška II, Julius III (důl), Tovačovské jezero IV.

8. Pravidla pro určování rodu a čísla

- 8.1. Pro standardizaci jména je nutno vyšetřit znění jména na otázku „kde“ a „odkud“, zjistit i rod a číslo, pokud je to možné, např. *Radlice*, na *Radlici*, z *Radlice*; *Horka*, na *Horce*, z *Horky*; *Horka*, v *Horkách*; z *Horek* (jméno *Horka* může být i lidovým tvarem množného čísla místo spisovného *Horky*). Jména typu *Budeč* (zejména odvozená z osobních jmen) se v dnešním spisovném jazyce užívají převážně v ženském rodě, v některých nářečích v rodě mužském, což vzhledem ke správnému užití při skloňování není bez významu. Znění jména pomáhá i při určení gramatických charakteristik.
- 8.2. V databázi Geonames byly stanoveny tyto hodnoty gramatického rodu (nelze určit víc než jednu kategorii.):
- Mužský rod,
  - Střední rod,
  - Ženský rod,
  - Nezjišťuje se,
  - Nezjištěno.
- 8.3. V databázi Geonames byly stanoveny tyto hodnoty gramatického čísla (nelze určit víc než jednu kategorii.):
- Jednotné číslo,
  - Množné číslo,
  - Nezjištěno,
  - Nezjišťuje se,
  - Pomnožné jméno.
- 8.4. Hodnota „Nezjištěno“ bude tam, kde se předpokládá možnost doplnění konkrétní hodnoty; „Nezjišťuje se“ je konečný stav. Jména, u nichž nelze jednoznačně určit rod nebo číslo, jsou charakterizována jako „Nezjištěno“. Pokud se zjistí v okolí související jméno, příslušnou charakteristiku určíme, např. *Záhumenice* – *V Záhumenici*, *V Záhumenicích*; *Pole* – *Na Poli*, *Na Polích*; *Na Opači* – *Pod Opačem*, *Za Opačí*.
- 8.4.1. U předložkových jmen se určují gramatické kategorie řídicího podstatného jména.
- 8.4.2. U závorkových tvarů, např. *Černý potok (Loučka)*, se uvádí „Nezjišťuje se“, a to i v případě, že se gramatické atributy shodují, např. *Černý potok (Strádecký potok)*, *Rokytky (Loučná)*. Celek je jedno geografické jméno, nemůže se určovat jednotlivě.
- 8.4.3. U tvarů se spojovníkem, např. *Rájec-Jestřebí*, se uvádí „Nezjišťuje se“.
- 8.4.4. Pokud se vyskytne více podstatných jmen, jméno je charakterizováno jako „Nezjišťuje se“, např. *Pod silnicí k Lásenicům*, *Kopec za vsí*, *Od rokytí k oboře*, *Pod Blahovkou ve stepích*.
- 8.4.5. U místních názvů se automaticky místo množného čísla používá jméno pomnožné – např. místní část *Potůčky*. U pomístních se používá jméno pomnožné pouze v případě, že nelze určit u standardizovaného jména jednotné číslo, např. *V neckách*.
- 8.4.6. Gramatické charakteristiky jmen cizího původu je možné zjistit, pokud jim lze přiřadit

jmenný vzor – např. *Kumberk*. Jinak se užívá „Nezjišťuje se“, např. *Bellevue* (ubytovací zařízení).

- 8.4.7. U cizích názvů a u zkratk se gramatické charakteristiky nezjišťují, např. *SKYMASTER* (hvězdárna), *ČEPRO* (průmyslový podnik).
- 8.4.8. U samostatně stojícího přídavného jména se uvádí „Nezjištěno“, např. *Dolní, Zelená, Nízké*. Pokud je podle blízkých objektů zřejmé, že se k nim příslušné jméno vztahuje, lze příslušný atribut zjistit, např. *Pod státní, Na hradské* – ž. j., pokud je míněna přilehlá nebo blízká silnice, *U Liščího* – pokud je v blízkosti *Liščí kopec* (viz též kapitola 7), *Radlice, na Radlici, z Radlice* – podle skloňování jména.
- 8.4.9. Je-li jedna gramatická charakteristika jasná, určuje se, i když druhá jasná není (např. *Na kamenných, Na bosých* – rod: „Nezjištěno“, číslo: „Množné číslo“, *Na oklepaném* – rod: „Nezjištěno“, číslo: „Jednotné číslo“).
- 8.4.10. U jmen objektů uvedených v příloze 1 se gramatické charakteristiky nezjišťují, výjimku tvoří jména, u nichž je jméno objektu blíže určeno shodným přívlastkem jako prvním členem jména (u předložkových po předložce), např. *Zelená kaple, Černý kříž, Nový hrad, Krokodýlí zoo, Masarykovo nádraží* (nikoli zámek *Nové Hrady* v obci Nové Hrady, *ZOO Praha, Karlovy Vary – dolní nádraží*).
- 8.5. Určování gramatických charakteristik jmen, do jejichž tvarosloví zasahují nářeční či historické vlivy
  - 8.5.1. U jmen, která mají v jednotném čísle tvar rodu mužského, se v množném čísle někdy objevují podoby středního rodu (např. *Vrcha, Dola*); v tom případě se určují jako jména pomnožná. U jmen typu *Draha, Horka* je třeba nejprve zjistit, zda jde o číslo jednotné (rod ženský), nebo množné, především místním šetřením nebo z předložkových jmen doložených v okolí (*Pod Horkami, Za Drahami*). Jména v čísle množném se určují jako jména pomnožná středního rodu.
  - 8.5.2. Jména typu *Radeč* (zejména odvozená od osobních jmen) se v dnešním spisovném jazyce užívají převážně v ženském rodě, v některých nářečích v rodě mužském. Jejich skloňování může být vodítkem při určování gramatických charakteristik.

9. Přechodná a závěrečná ustanovení

- 9.1. Pravopisná pravidla pro standardizaci pomístního názvosloví ze dne 28. dubna 2003, čj. 724/2003-22 se zrušují.
- 9.2. Tato pravidla nabývají účinnosti dnem 16.02.2015.

Seznam souvisejících předpisů

- 1) Pravidla českého pravopisu, Academia, Praha 1993.
- 2) ČSN 01 6910 (2014).
- 3) Internetová jazyková příručka <http://prirucka.ujc.cas.cz/>.
- 4) Šmilauer, Vladimír, Tvoření přídavných jmen na -ský ze jmen zeměpisných, Naše řeč XXXIX, 1956, str.167–214, <http://nase-rec.ujc.cas.cz/archiv.php?art=4497> a <http://nase-rec.ujc.cas.cz/archiv.php?art=4498>.
- 5) Polívková Alena, Naše místní jména a jak jich užívat, Praha, Academia 1985, 2. vyd. Praha, UNIVERSUM 2007.
- 6) Vyhláška č. 178/2012 Sb., kterou se stanoví seznam významných vodních toků a způsob provádění činností souvisejících se správou vodních toků.
- 7) Zákon č. 254/2001 Sb., o vodách a o změně některých zákonů (vodní zákon) a vyhláška č. 137/1999 Sb., kterou se stanoví seznam vodárenských nádrží a zásady pro stanovení a změny ochranných pásem vodních zdrojů, a vyhláška č. 252/2013 Sb., o rozsahu údajů v evidencích stavu povrchových a podzemních vod a o způsobu zpracování, ukládání a předávání těchto údajů do informačních systémů veřejné správy.
- 8) Ústavní zákon ČNR č. 1/1993 Sb., Ústava České republiky., ve znění pozdějších předpisů.
- 9) Usnesení vlády České republiky ze dne 26. října 1998 č. 707 k vymezení územních jednotek NUTS na území České republiky pro statistické a analytické potřeby a pro potřeby Evropské unie.
- 10) Ústavní zákon č. 347/1997 Sb., o vytvoření vyšších územních samosprávných celků a o změně ústavního zákona České národní rady č. 1/1993 Sb., Ústava České republiky, ve znění pozdějších předpisů.
- 11) Zákon č. 129/2000 Sb., o krajích (krajské zřízení), ve znění pozdějších předpisů.
- 12) Vyhláška 564/2002 o stanovení území okresů České republiky a území obvodů hlavního města Prahy, ve znění pozdějších předpisů
- 13) Vyhláška č. 55/2000 Sb. hl. m., Obecně závazná vyhláška hlavního města Prahy, kterou se vydává Statut hlavního města Prahy.
- 14) Zákon č. 128/2000 Sb., o obcích (obecním zřízení), ve znění pozdějších předpisů.
- 15) Zákon č. 111/2009 Sb., o základních registrech, ve znění pozdějších předpisů.
- 16) Zákon č. 89/1995 Sb., o státní statistické službě, ve znění pozdějších předpisů.
- 17) Standard ISVS k prostorové identifikaci 008/04.02 IS03/2001, verze 4.1.
- 18) Zákon č. 114/1995 Sb., o vnitrozemské plavbě, ve znění pozdějších předpisů.
- 19) Zákon č. 49/1997 Sb., o civilním letectví a o změně a doplnění zákona č. 455/1991 Sb., o živnostenském podnikání (živnostenský zákon), ve znění pozdějších předpisů, <http://www.caa.cz/letiste/evidence-letist>.
- 20) Zákon ČNR č. 359/1992 Sb., o zeměměřických a katastrálních orgánech, ve znění pozdějších předpisů.
- 21) Statut Návoslovné komise Českého úřadu zeměměřického a katastrálního ze dne 25. března 1997, čj. 1319/1997-22, <http://www.cuzk.cz/Zivotni-situace/Poradci-a-poradni-organy/Nazvoslovna-komise-CUZK/Nazvoslovna-komise-CUZK.aspx>.
- 22) Zákon č. 147/2000 Sb., o okresních úřadech, ve znění pozdějších předpisů.
- 23) Zákon č. 266/1994 Sb., o drahách, ve znění pozdějších předpisů.
- 24) Vyhláška č. 173/1995 Sb., kterou se vydává dopravní řád drah, ve znění pozdějších předpisů.
- 25) Slovník pomístních jmen v Čechách <http://mam2.ujc.cas.cz/onomast-pj/>.
- 26) Český národní korpus <http://ucnk.ff.cuni.cz/verejny.php>.
- 27) Akademický slovník cizích slov, Academia, Praha 1995.
- 28) Metodický a organizační pokyn k aktualizaci místního a pomístního názvosloví při obnově katastrálního operátu ze dne 27. ledna 2011 čj. ČÚZK-550/2011-22.

Seznam zkratek

arch. nalez.	archeologické naleziště
arch. pam.	archeologická památka
archeoskan.	archeoskanzen
b.	bouda
bdy	boudy
bot. zahr.	botanická zahrada
biol. ryb.	biologický rybník
camp.	kempink
div.	divadlo
dv.	dvůr
gal.	galerie
h.	hora
háj.	hájovna
hot.	hotel
hr.	hrad
hrad.	hradiště
hřb.	hřbitov
hřbč.	hřebčín
hvězd.	hvězdárna
ch.	chaty
CHKO	chráněná krajinná oblast
j.	jez
jader.el.	jaderná elektrárna
jáma	těžní jáma
jesk.	jeskyně
jez.	jezero
kan.	kanál
kap.	kaple
kl.	klášter
knih.	knihovna
kop.	kopec, vrch, vrchol
kost.	kostel
koup.	koupaliště
kras.	krasový útvar
kříž.	křížovatka
láz.	lázně
léč. zař.	léčebné zařízení
let.	letišťe
lov. ch.	lovecká chata
min. prm.	minerální pramen
ml.	mlýn
moh.	mohyla
muz.	muzeum
nem.	nemocnice
níž.	nížina
NP	národní park
NPP	národní přírodní památka
NPR	národní přírodní rezervace
o.	ostrov
ob.	obora
pam.	památník
pas.	paseka
piv.	pivovar

plav. kan.	plavební kanál
plav. kom.	plavební komora
pom.	pomník
PP	přírodní památka
PR	přírodní rezervace
pr.	průsmyk
prm.	pramen
prop.	propast
prům. pod.	průmyslový podnik
prům. zóna	průmyslová zóna
přel.	přeložka
příst.	přístav, přístaviště
přív.	přívoz
raš.	rašeliniště
rekr.	rekreační objekt
rest.	restaurace
rozhl.	rozhledna
ryb.	rybník
sad	sad
san.	sanatorium
sed.	sedlo
sídl.	sídlíště
skan.	skanzen
sout.	soutěska
stad.	stadion
strom	významný nebo chráněný strom
stud.	studna, studánka
syn.	synagoga
tech. sl.	technické služby
tur. ch.	turistická chata
usaz. n.	usazovací nádrž
v. n.	vodní nádrž
vdp.	vodopád
věz.	věznice (příp. detenč. ústav)
vin.	vinice
voj.	kasárny a vojenské objekty
vysíl.	vysílač
výst.	výstaviště
výsyp.	výsypka
z.	železniční zastávka
zahr.	zahrada
zám.	zámek
záv.	závodiště
závlahová n.	závlahová nádrž
zdrav.	ostatní zdravotní a sociální zařízení
zoo	zoologická zahrada
zot.	zotavovna
zříc. hr.	zřícenina hradu
zříc. kl.	zřícenina kláštera
zříc. kost.	zřícenina kostela
zříc. zám.	zřícenina zámku
zříd.	zřídlo
žst.	železniční stanice